28/06/2022

Η γιορτή του Προφήτη Ελισαίου στην Ιεριχώ

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

«Οἱ Προφῆται, ἐμπνεόμενοι ὑπό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ πολύν πόθον, ὄχι μόνον ἐζήτησαν νά μάθουν περί τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας ἐξεζήτησαν καί ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περί τῆς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἤ ποῖον καιρόν ἐδήλου τό ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστόν προμαρτυρόμενον τά εἰς Χριστόν παθήματα καί τάς μετά ταῦτα δόξας», είπε ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος κατά την εορτή του Αγίου Προφήτου Ελισαίου χθες, Δευτέρα, 14η/27η Ιουνίου 2022, σ***την φερώνυμη Ιερά Μονή στα μέσα της Ιεριχούς.***

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Πατριαρχείου, κατά την εορτή αυτήν η Εκκλησία θυμάται «ἀντλοῦσα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (Γ΄ καί Δ΄ Βασιλειῶν)» ότι ο προφήτης Ελισσαίος καταγόταν από την πόλη Άβελ-Μεούλ της περιοχής Ιεριχούς και ότι εγκατέλειψε το επάγγελμα του γεωργού, όταν κάλεσε αυτόν ο προφήτης Ηλίας. Έσφαξε δώδεκα ζεύγη βοών, με τα οποία όργωνε και παρέθεσε συμπόσιο στον λαό και ακολούθησε πιστά τον προφήτη Ηλία, γενόμενος ευεργέτης προς τον

λαό της περιοχής της Ιεριχούς και του Ιορδάνη διά των σημείων και θαυμάτων, για τα οποία τον αξίωσε ο Θεός.

«Πλησίον τῆς Ἰεριχοῦς καί εἰς τούς πρόποδας τοῦ Σαρανταρίου ὄρους μετέτρεψε τά πικρά καί βλαβερά ὕδατα πηγῆς εἰς εὔγευστα καί ὠφέλιμα. Ἠξιώθη νά ἴδῃ τόν διδάσκαλον αὐτοῦ, προφήτην Ἠλίαν ἀναλαμβανόμενον ἐπί πυρίνου ἅρματος εἰς οὐρανόν καί ἐζήτησε καί ἔλαβε παρ’ αὐτοῦ διπλῆν τήν χάριν αὐτοῦ καί ἔρριψεν ἐπ’ αὐτοῦ τήν μηλωτήν αὐτοῦ καί περιπατῶν ἐπ’ αὐτῆς ἐπέρασεν εἰς τήν ἀπέναντι ὄχθην τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. Ἐκοιμήθη τό 839 π.Χ.».

Προς τιμήν αυτού, το πρωί της εορτής προεξήρχε της θείας Λειτουργίας στην προς τιμήν αυτού Μονή στη μέση της Ιεριχούς ο **Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος**, συλλειτουργούντων του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Αριστάρχου, του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Ιεραπόλεως κ. Ισιδώρου, των Αρχιμανδριτών π. Κυριακού εκ της Ιεράς Μονής Αββά Γερασίμου του Ιορδανίτου, π. Κλαυδίου και π. Ονουφρίου εκ της Ιεράς Μονής Σαρανταρίου Όρους και του Πρεσβυτέρου π. Νεκταρίου. Έψαλλαν ο Ιεροδιάκονος π. Συμεών, ο Αρχιμανδρίτης π. Χρυσόστομος και ο κ. Βαράκλας δεξιά ελληνιστί και οι ψάλτες της Κοινότητος της Ιεριχούς αραβιστί αριστερά. Μετείχαν το εκκλησίασμα Αραβόφωνο εξ Ιεριχούς και Ελληνόφωνο εξ Ελλάδος.

Στο Κοινωνικό της θείας Λειτουργίας ο Μακαριώτατος κήρυξε τον θείον λόγον ελληνιστί ως έπεται:

«Διπλῆν τήν χάριν εἰληφώς παρά τοῦ Πνεύματος, προφήτης ὤφθης θαυμαστός πᾶσι τοῖς πέρασι, τούς ὑμνοῦντάς σε λυτρούμενος ἐκ κινδύνων καί δωρούμενος τήν χάριν τῶν θαυμάτων σου, τοῖς προστρέχουσιν ἐν ταύτῃ μετά πίστεως καί βοῶσί σοι χαίροις προφῆτα θεσπέσιε», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνῳδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καί προσκυνηταί,

Εὐφροσύνως σήμερον ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία καί δή ἡ τῶν Ἱεροσολύμων τιμᾷ τήν σεπτήν μνήμην τοῦ ἁγίου Προφήτου Ἐλισσαίου ἐν τῇ ἐπωνύμῳ αὐτοῦ ἱερᾷ Μονῇ, παρακειμένῃ ἐν τῇ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, δηλονότι τῇ ἱστορικωτάτῃ πόλει τῆς Ἱεριχοῦς.

Ὁ Προφήτης Ἐλισσαῖος ἐχρίσθη κατ' ἐντολήν τοῦ Θεοῦ ὑπό τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ διάδοχος αὐτοῦ, ὡς μαρτυρεῖ τό ἱερόν βιβλίον τῶν Βασιλειῶν. «Εἶπε Κύριος πρός αὐτόν [τόν Ἠλιοῦ]· πορεύου, ἀνάστρεφε εἰς τήν ὁδόν σου καί ἥξεις εἰς τήν ὁδόν Δαμασκοῦ καί ἥξεις καί χρίσεις... καί τόν Ἐλισσαιέ υἱόν Σαφάτ χρίσεις εἰς προφήτην ἀντί σοῦ... καί ἀπῆλθεν Ἠλιού ἐπ' αὐτόν [τόν Ἐλισσαῖον] καί ἐπέρριψε τήν μηλωτήν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν καί κατέλιπεν Ἐλισσαιέ τάς βόας καί κατέδραμεν

ὀπίσω Ἠλιοῦ καί εἶπεν· καταφιλήσω τόν Πατέρα μου καί ἀκολουθήσω ὀπίσω σου ... καί ἀνέστη [Ἐλισσαιέ] ἐνεπλήσθη Πνεύματος αὐτοῦ (Σοφία Σειράχ, 48,12).

Ὁ δίκαιος Ἐλισσαῖος διεκρίθη μεταξύ τῶν ἁγίων Προφητῶν γενικώτερον καί ὡς θρησκευτική προσωπικότης εἰδικώτερον. Ἀφ' ἑνός μέν ἐπέδειξε μεγάλην καί ἔντονον κοινωνικήν δραστηριότητα ἀφ' ἑτέρου δέ ἐποίησε πολλά θαύματα, μεταξύ τῶν ὁποίων διακρίνονται: ὁ διά τῆς μηλωτῆς τοῦ Ἠλιοῦ χωρισμός τῶν ὑδάτων τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ ἔνθεν καί ἔνθεν καί διέβη αὐτόν (Δ΄ Βασ. 2, 14), ἡ μεταβολή εἰς πόσιμα τά ὑφάλμυρα ὕδατα πηγῆς τινος εἰς Ἰεριχώ (Δ΄ Βασ. 2, 19-22) καί ἡ θεραπεία ἐκ τῆς λέπρας τοῦ Ἀραμαίου στρατηγοῦ Νεεμάν (Δ ΄ Βασ. 5, 1-14).

Ἡ ἐπίρριψις τῆς μηλωτῆς τοῦ Ἠλιοῦ ἐπί τόν Ἐλισσαῖον ἐσυμβόλιζε τήν κλῆσιν αὐτοῦ [Ἐλισσαίου] εἰς τό προφητικόν ἀξίωμα καί τήν ἐξ αὐτοῦ ἄντλησιν ἰσχύος καί θείας αὐθεντίας, δηλονότι ἐξουσίας κατά τό εἰρημένον: «Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ», (Ψαλμ. 96, 11). Ἑρμηνεύων τόν ψαλμικόν τοῦτον λόγον, ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει: «Πᾶς γάρ εἴ τίς ἐστιν ἀγαθός καί δίκαιος τούτῳ εἰς νοῦν καί καρδίαν τό νοητόν καί θεῖον ἀνατέλλει φῶς».

Τήν ἰσχύν καί θείαν αὐθεντίαν τοῦ Ἐλισσαίου ἐγκωμιάζει ὁ σοφός Σειράχ λέγων: «Καί ἐν ἡμέραις αὐτοῦ, Ἐλισσαιέ, οὐκ ἐσαλεύθη ὑπάρχοντος καί οὐ κατεδυνάστευσεν αὐτόν οὐδείς... καί ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε τέρατα καί ἐν τελευτῇ θαυμάσια τά ἔργα αὐτοῦ», (Σοφ. Σειράχ 48, 12-14). Καί ἀναλυτικώτερον: Ὅταν ὁ Ἐλισσαῖος ἐνεπλήσθη ὑπό τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἠλιοῦ δέν ἐταράχθη ὑπό οὐδενός ἄρχοντος, οὐδείς ἐκυριάρχησεν ἐπ' αὐτοῦ. Ἐφ' ὅσον ἔζη, ἔκαμε θαύματα καί κατά τόν θάνατόν του ἐτέλεσε

θαυμαστά ἔργα.

Εις το σημερινόν Ευαγγελικόν ανάγνωσμα του θείου Λουκά ἠκούσαμεν ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εὑρισκόμενος εἰς Ναζαρέτ καί διδάσκων ἐν τῇ Συναγωγῇ, ποιεῖται ἰδιαιτέραν μνείαν εἰς τόν προφήτην Ἠλίαν καί τόν μαθητήν αὐτοῦ Ἐλισσαῖον. Καί τοῦτο διότι ὁ μέν Ἠλίας ἀπεστάλη εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρός γυναῖκα χήραν, ὁ δέ Ἐλισσαῖος ἐθεράπευσεν ἐκ τῆς λέπρας Νεεμάν τόν Σῦρον μόνον (Πρβλ. Λουκ. 4, 25-27). Ἀξιοσημείωτον ὅτι τόσον ἡ χήρα γυναῖκα ὅσον καί ὁ Νεεμάν ὁ Σῦρος ἀμφότεροι ἦσαν ἐθνικοί, δηλαδή εἰδωλολάτραι.

Διά τῆς μνείας τῶν γεγονότων τούτων, ὁ Ἰησοῦς ὑπεδήλου ὅτι οἱ Προφῆται Ἠλιοῦ καί Ἐλισσαῖος ἀφ' ἑνός μέν προκατήγγειλαν τόν Χριστόν τοῦ Θεοῦ, δηλονότι τόν Υἱόν καί Λόγον τοῦ Θεοῦ καί ἀφ' ἑτέρου ἐκήρυττον εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῶν Ἐθνῶν, τοὐτέστιν εἰς τούς εἰδωλολάτρας, οἱ ὁποῖοι ἐπρόκειτο νά δεχθοῦν Αὐτόν, [τόν Χριστόν] καί νά θεραπευθοῦν ἐκ τῆς πνευματικῆς αὐτῶν λέπρας, λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας.

Οἱ Προφῆται, ἐμπνεόμενοι ὑπό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ πολύν πόθον, ὄχι μόνον ἐζήτησαν νά μάθουν περί τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας ἐξεζήτησαν καί ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περί τῆς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἤ ποῖον καιρόν ἐδήλου τό ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστόν προμαρτυρόμενον τά εἰς Χριστόν παθήματα καί τάς μετά ταῦτα δόξας. (Α΄ Πέτρ. 1, 10).

Ἑρμηνεύοντες τούς λόγους τούτους τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ὁ μέν Οἰκουμένιος λέγει: «Πνεῦμα Χριστοῦ εἰρηκώς, θεολογεῖ τόν Χριστόν» ὁ δέ Θεοφύλακτος ἐπισημαίνει «τό λαλῆσαν ἐν προφήταις Ἅγιον Πνεῦμα Χριστοῦ λέγει ἡ Γραφή».

Αὐτό ακριβῶς τό Ἅγιον Πνεῦμα, τό Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ ἐφώτιζε τόν νοῦν καί τήν καρδίαν τοῦ ἁγίου ἡμῶν Προφήτου Ἐλισσαίου. Διό καί ὁ ὑμνῳδός αὐτοῦ ἀναφωνεῖ: «Χαίροις Ἐλισσαῖε πάνσοφε, σύ γάρ καθάρας τόν νοῦν ἡδονῶν τῶν τοῦ σώματος, ὑπεδέξω ἔνδοξε τάς αὐγάς τοῦ Πνεύματος, τοῖς ἐφεξῆς τε πᾶσιν μετέδωκας, καί ὅλος ὤφθης φωτοειδέστατος· ὅθεν ἐσκήνωσας πρός τό φῶς τό ἄδυτον ὑπέρ ἡμῶν πάντοτε δεόμενος, τῶν εὐφημούντων σε».

Εἰς τό ἄδυτον τοῦτο φῶς, δηλονότι τήν οὐράνιον βασιλείαν, ἐσκήνωσεν καί ὁ συνεορταζόμενος τῷ θεσπεσίῳ Ἐλισσαίῳ, ὁ ἐν Ἁγίοις Πατήρ ἡμῶν Μεθόδιος Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὡς καί πάντες οἱ ἅγιοι καί δίκαιοι τοῦ Θεοῦ, οἵτινες «οὐκ ἠγάπησαν τήν ψυχήν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. Διά τοῦτο εὐφραίνεσθε οὐρανοί καί οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες» (Ἀποκ. 12, 12), ἀναφωνεῖ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ

Θεολόγος.

Δεηθῶμεν καί ἡμεῖς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, τοῦ Θεοῦ καί Πατρός τῶν φώτων, ἵνα ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας καί ταῖς ἱκεσίαις τοῦ δικαίου προφήτου Ἐλισσαίου ἀξιωθῶμεν σκηνῶσαι πρός τό ἄδυτον φῶς τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν. Ἔτη πολλά».

Στο τέλος της θείας Λειτουργίας ο Μακαριώτατος ανέγνωσε την ευχή των σταφυλιών και άλλων οπωρών.

ιλούμενος

©Ιερά Μητρόπ